

Správa o výsledku kontroly prostriedkov EÚ poskytnutých prijímateľom pomoci v rámci SOP Ľudské zdroje v SPŠS Košice

I. Úvod

Kontrola bola vykonaná v súlade s Plánom kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu SR na rok 2009.

Účelom kontroly bolo preveriť splnenie merateľných ukazovateľov úspešnosti a súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi pri použití nenávratných finančných prostriedkov poskytnutých z EÚ na rozvoj aktívnej politiky trhu práce, posilnenie sociálnej inklúzie a rovnosti príležitosti na trhu práce, ako aj zvýšenie kvalifikácie a adaptability zamestnancov a osôb vstupujúcich na trh práce.

Predmetom kontroly bolo preverenie postupov pri príprave a realizácii projektu „*Implementácia moderných trendov vzdelávania vo výučbe technických predmetov*“ (ďalej len „projekt“) a vyhodnotenie úrovne a využívania výsledkov kontrolnej činnosti.

Kontrola bola vykonaná v čase od 16.03.2009 do 30.03.2009 v Strednej priemyselnej škole strojníckej, Komenského č. 2, Košice (ďalej len „SPŠS“ alebo „škola“).

Kontrolovaným obdobím bolo obdobie prípravy a realizácie projektu.

II. Výsledky kontroly

1. Charakteristika kontrolovaného subjektu

SPŠS je samostatnou rozpočtovou organizáciou v zriaďovateľskej pôsobnosti Košického samosprávneho kraja, ktorá je svojimi príjmami a výdavkami zapojená na rozpočet zriaďovateľa. Škola je typ strednej odbornej školy, ktorá pripravuje žiakov na výkon odborných činností a na štúdium na vysokej škole.

2. Charakteristika a popis projektu

Projekt bol zameraný na zavedenie informačno-komunikačných technológií do vyučovania, modernizáciu učebných plánov a vytvorenie didaktických a metodických pomôcok pre učiteľov a žiakov. Na jeho základe boli vytvorené nové programy odborného vzdelávania prípravy podľa modernizovaných učebných osnov.

Pre implementáciu nových trendov do výučby bolo vyvinuté virtuálne prostredie (metóda e-learning), ktoré podporí znalosti a zručnosti žiakov vo využívaní moderných informačných technológií. Realizácia projektu skvalitní vzdelávací proces a ponúkne trhu práce flexibilného absolventa, schopného pružne reagovať na meniace sa požiadavky potenciálnych zamestnávateľov. Základné ukazovatele, ciele a aktivity projektu boli v súlade s výzvou na predkladanie projektov a so základnými ukazovateľmi opatrenia č. 3.1 SOP LZ uvedenými v Doplnku SOP LZ.

3. Realizácia projektu

3.1 Zmluva o poskytnutí nenávratného finančného príspevku

Zmluva o poskytnutí nenávratného finančného príspevku č. SORO/15/2005 (ďalej len „Zmluva o poskytnutí NFP“) medzi poskytovateľom pomoci Ministerstvom školstva SR a konečným prijímateľom SPŠS bola uzatvorená 01.03.2006. Predmetná zmluva má 9 príloh, ktoré tvoria jej neoddeliteľnú súčasť. Podľa uvedenej zmluvy vrátane dodatkov bola lehota realizácie projektu stanovená v termíne odo dňa jej podpisu do 30.09.2008.

Na základe preverenia základných údajov v Zmluve o poskytnutí NFP vrátane príloh a v znení dodatkov a autorizovaných poznámok kontrolou bolo zistené, že:

- § v čl. IX ods. 4 zmluvy je uvedený nesprávny odkaz na čl. VI ods. 4 tejto zmluvy ohľadom nevyžadovania písomnej formy v prípade nákupu v hotovosti. Nákup v hotovosti v zmluve v uvedenom mieste ani inde v zmluve nie je upravený. V zmysle Príručky pre konečného prijímateľa/príjemcu pomoci z ESF čl. 6.3.6 „každý výdavok musí byť hrazený z bankového účtu (účtov) KP/PP“.
- § v zmluve o poskytnutí NFP čl. VI Účty prijímateľa, ktorý uvádza projektový, príjmový a výdavkový účet prijímateľa, príjmový účet zriaďovateľa, „Fondový účet“ konečného prijímateľa, nie sú dostatočne prehľadne a zrozumiteľne definované finančné toky poskytnutého NFP platobnou jednotkou pre konečného prijímateľa cez účty a rozpočet jeho zriaďovateľa. Ods. 1 uvedeného článku je zmätočný pre finančné toky a zbytočne zložitý.
- § Dodatkom č. 2 boli v čl. XV zmluvy bez zdôvodnenia vypustené ods. 3 a 4 ustanovujúce koniec platnosti a účinnosti zmluvy, resp. prechod práv a povinností na právnych nástupcov zmluvných strán.
- § v dodatkoch k zmluve boli uvádzané aj časti, v ktorých text či označenie odseku nebolo menené, čo do určitej miery robí text zmluvy menej prehľadným.
- § autorizované poznámky, ktoré v súlade s čl. XV ods. 4 menia a dopĺňujú zmluvu o poskytnutí NFP, sú zo strany sprostredkovateľského orgánu podpísané nečitateľným podpisom, bez uvedenia funkcie zástupcu SORO, okrem Autorizovanej poznámky č. 1.

3.2 Vecné plnenie projektu v nadväznosti na harmonogram predpokladanej realizácie projektu

Podľa schváleného projektu bola súčasťou aktivít aj tlač učebníc vyvinutých projektom a výroba didaktických pomôcok – modelov súčiastok. Podľa monitorovacích správ č. 6 až 10 nebola tlač učebníc a výroba modelov súčiastok realizovaná z dôvodu nedostatočného predfinancovania projektu.

Zároveň kontrolovaný subjekt mal vydať pred ukončením projektu disseminačnú brožúru

a disseminačné CD, v ktorých mali byť zahrnuté všetky dôležité informácie o projekte a zorganizovať disseminačný seminár. SPŠS nevydala disseminačné CD, brožúru, ani nezorganizovala disseminačný seminár.

Kontrolovaný subjekt tým, že písomne neinformoval SORO o skutočnosti, že nebudú zrealizované čiastkové aktivity podľa schváleného projektu, **postupoval v rozpore s čl. III ods. 4 písm. f) Zmluvy o poskytnutí NFP**, podľa ktorej „... je prijímateľ počas realizácie projektu povinný písomne informovať SORO o akejkoľvek okolnosti, ktorá môže spôsobiť zmenu týkajúcu sa projektu...Predovšetkým je povinný včas vopred písomne informovať SORO o akýchkoľvek skutočnostiach, ktoré môžu negatívne ovplyvniť schopnosť prijímateľa dodržať povinnosť zabezpečiť realizáciu schváleného projektu“.

Ďalej kontrolovaný subjekt zmluvne dohodnuté podmienky nedodrжал aj v prípade poistenia majetku obstaraného pri realizácii projektu, keď ho nepoistil bezodkladne po jeho nadobudnutí, čím **postupoval v rozpore s čl. IX ods. 9 písm. a) citovanej zmluvy**.

3.3 Splnenie cieľov a hodnotiacich ukazovateľov

V zmysle celkových a špecifických cieľov projektu bola preverená úspešnosť plnenia ukazovateľov výstupu, výsledku a dopadu. SPŠS naplnila hodnoty monitorovacích indikátorov pri realizácii projektu na vstupe a výsledku.

Plánované ukazovatele na vstupe, týkajúce sa počtu žiakov zúčastnených na programoch založených na inovovaných a novovytvorených učebných osnovách, škola splnila na 131 %. To znamená, že na výsledku v III. štvrtroku 2008 podiel žiakov študujúcich v novovytvorených programoch odborného vzdelávania, podľa modernizovaných učebných osnov, z celkového počtu žiakov školy bol prekročený oproti očakávanému stavu. Hodnota očakávaného ukazovateľa na vstupe počet pedagogických pracovníkov zúčastnených na programoch bola prekročená viac ako trikrát.

SPŠS podľa čl. IX ods. 20 Zmluvy o poskytnutí NFP je povinná rok po skončení realizácie projektu predložiť SORO vyhodnotenie indikátorov dopadu. Hodnotenie monitorovacích indikátorov dopadu pri realizácii projektu v čase kontroly nebolo možné, nakoľko obdobie hodnotenia nastúpi až v III. štvrtroku roku 2009. Možno predpokladať, že budú splnené aj monitorovacie indikátory dopadu pri realizácii projektu.

Plnenie povinnosti predkladania SORO monitorovacích správ konečným prijímateľom

Základným cieľom systematického monitorovania využívania pomoci z fondov EÚ je stanoviť účinnosť implementácie projektov a účinnosť použitých zdrojov prostredníctvom ukazovateľov definovaných v Nariadení rady (ES) č. 1260/1999 o všeobecných ustanoveniach o štrukturálnych fondoch.

Konečný prijímateľ bol povinný v súlade s uvedeným nariadením, ktoré zahrňuje aj pravidelné podávanie presných a štatisticky dôveryhodných informácií, podávať monitorovacie správy v trojmesačných intervaloch od začatia realizácie projektu, v ktorých mal uvádzať aktuálny stav ku konkrétnemu dátumu realizácie projektu v porovnaní s naplánovanou hodnotou.

Škola v priebehu realizácie projektu predkladala monitorovacie správy po stanovenej lehote 10 kalendárnych dní po uplynutí štvrtroka s omeškaním od 5 dní do 5 mesiacov, napríklad

monitorovacia správa č. 7 bola predložená s omeškaním 5 mesiacov a 5 dní, monitorovacia správa č. 8 s omeškaním 2 mesiace a 5 dní a pod.

Uvedený postup školy bol **v rozpore s čl. 6.6 Príručky pre konečného prijímateľa/príjemcu pomoci z ESF a čl. III ods. 4 písm. h) Zmluvy o poskytnutí NFP**, podľa ktorého „... je konečný prijímateľ povinný predkladať SORO každé tri mesiace trvania realizácie projektu monitorovaciu správu projektu za uplynulý kalendárny štvrťrok, resp. za uplynulé trojmesačné obdobie. Správu predkladá na predpísanom formulári v lehote do 10 kalendárnych dní po uplynutí príslušného trojmesačného obdobia“.

Podľa čl. III ods. 7 Zmluvy o poskytnutí NFP „... záverečnú monitorovaciu správu projektu je prijímateľ povinný predložiť v lehote do 45 pracovných dní odo dňa ukončenia realizácie projektu, spolu so žiadosťou o záverečnú platbu a so záverečným vyúčtovaním projektu“.

Realizácia projektu bola ukončená 31.07.2008. Žiadosť o záverečnú platbu so záverečným vyúčtovaním bola predložená 12.08.2008 bez záverečnej monitorovacej správy projektu. Záverečná monitorovacia správa nebola predložená ani v čase kontroly NKÚ SR. Postup SPŠS bol **v rozpore s čl. 6.6 Príručky pre konečného prijímateľa/príjemcu pomoci z ESF a čl. III ods. 7 Zmluvy o poskytnutí NFP**, keďže záverečná monitorovacia správa nebola predložená SORO viac ako pol roka po stanovenom termíne od ukončenia projektu.

3.4 Financovanie projektu so zameraním na dodržanie všeobecne záväzných právnych predpisov a zmluvných podmienok pri jeho realizácii

3.4.1 Zdroje financovania projektu a jeho priebeh

Nenávratný finančný príspevok pre SPŠS bol schválený vo výške 5 291,12 tis. Sk a predstavoval 95 % z celkových oprávnených výdavkov na realizáciu projektu. Finančný príspevok bol vyplatený systémom zálohových platieb.

Celkové náklady projektu podľa údajov zo žiadostí na zúčtovanie boli vo výške 4 135,67 tis. Sk, z toho účasť ESF vo výške 3 101,75 tis. Sk a národné spolufinancovanie vo výške 827,13 tis. Sk. Rozdiel medzi plánovanými nákladmi na projekt a skutočnými nákladmi na projekt bol v sume 1 443,93 tis. Sk.

Celkove pre školu boli poskytnuté zálohové platby v sume 5 026,56 tis. Sk. SPŠS tým, že nezrealizovala všetky plánované aktivity projektu prostriedky v sume 1 074,36 tis. Sk vrátila na účet poskytovateľa.

Škola žiadosť o záverečnú platbu predložila 12.08.2008. Nakoľko žiadosť neobsahovala požadované náležitosti – záverečnú monitorovaciu správu – k 31.03.2009 zo strany SORO nebolo konečné zúčtovanie zrealizované.

Odvod výnosov z úrokov

Kontrolou bolo zistené, že škola úrokový výnos v sume 24,69 EUR (743,81 Sk) neodviedla na príjmový účet SORO v stanovenom termíne, t.j. do 31.01.2009. Následne v čase kontroly tento stav

bol odstránený a bola realizovaná úhrada výnosu na príjmový účet Ministerstva školstva SR.

Kontrolovaný subjekt tým, že neodviedol výnos z verejných prostriedkov v sume 24,69 EUR (743,81 Sk) do príjmov štátneho rozpočtu, **porušil finančnú disciplínu podľa § 31 ods. 1 písm. d) zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy v znení neskorších predpisov**, podľa ktorého „... porušením finančnej disciplíny je neodvedenie výnosu z verejných prostriedkov do rozpočtu subjektu verejnej správy v ustanovenej alebo určenej lehote a rozsahu“.

Preukázateľnosť oprávnených výdavkov

V rámci kontroly bola preverená aj oblasť oprávnenosti výdavkov, pričom bolo zistené:

zamestnanci boli vyslaní na pracovnú cestu pri použití vlastného motorového vozidla bez písomnej dohody o používaní vlastného motorového vozidla, čo bolo **v rozpore s § 7 zákona č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov**, podľa ktorého „...ak sa zamestnanec písomne dohodne so zamestnávateľom, že pri pracovnej ceste použije cestné motorové vozidlo okrem cestného motorového vozidla zamestnávateľa, patrí mu základná náhrada ...“

opravy v účtovných dokladoch boli robené bez uvedenia osoby, ktorá opravu vykonala a bez dátumu opravy, čím kontrolovaný subjekt postupoval **v rozpore s § 34 ods. 2 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov**, podľa ktorého „oprava sa musí vykonať tak, aby bolo možné určiť zodpovednú osobu, ktorá vykonala opravu, deň jej vykonania a obsah opravovaného účtovného záznamu pred opravou a po oprave...“

Preverenie postupov pri verejnom obstarávaní zákaziek

SPŠS pri zadávaní zákaziek na dodanie tovarov a na poskytovanie služieb, koncesie a súťažných návrhov sa riadila Smernicou č. 4/2007, ktorá bola vydaná Košickým samosprávnym krajom, ako zriaďovateľom. Kontrolou dokumentácie z obstarania neboli zistené nedostatky.

4. Účinnosť riadiaceho a kontrolného systému

Pre zabezpečenie vykonávania predbežnej finančnej kontroly a priebežnej finančnej kontroly v podmienkach SPŠS v zmysle zákona č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov mal kontrolovaný subjekt vydanú internú smernicu. Preskúmanie účtovných dokladov z hľadiska vecnej správnosti a formálnej kontroly mal uvedené v Zásadách obehu účtovných dokladov. Zabezpečenie predbežnej kontroly finančných operácií bolo zaznamenávané v kontrolných listoch v súlade s platnými smernicami.

V priebehu realizácie projektu bola vykonaná jedna monitorovacia návšteva zo stany Odboru pre Operačný program Vzdelávanie Sekcie európskych záležitostí Ministerstva školstva SR. Podľa správy z monitorovacej návštevy z 25.09.2007 bolo konštatované, že aktivity boli realizované v súlade s časovým harmonogramom, podmienky externého manuálu publicity boli dodržiavané, aktivity napĺňali podmienky monitorovacích ukazovateľov. Celková administrácia projektu

(dokumentácia, vedenie bankových účtov, účtovníctva, hodnotenie internej a externej komunikácie, kvalita monitorovacích správ) bola hodnotená ako veľmi dobrá. Monitorovacia návšteva neuviedla žiadne závažné zistenia ani odporúčania pre výkon ďalších kontrol.

Zo strany Ministerstva školstva SR - odbor riadenia výdavkov bola vykonaná kontrola oprávnenosti výdavkov, pričom bola zistená nezrovnalosť v zmysle nariadenia 2988/95, typ 325-Neoprávnené výdavky. Celková výška nezrovnalosti bola 984,35 EUR/ 34 975,00 Sk. Na účet Ministerstva školstva SR boli vrátené finančné prostriedky v sume 33 226,25 Sk, z toho podiel EÚ bol 26 231,25 Sk a podiel ŠR bol 6 995,00 Sk.

III. Záver

Záverom možno konštatovať, že realizácia kontrolovaného projektu bola ukončená, dosiahnuté hodnoty merateľných indikátorov na konci projektu boli naplnené a prekročené, nie všetky plánované aktivity boli zrealizované a plánované finančné prostriedky neboli vyčerpané v plnej miere. Najmä v záverečnom období realizácie projektu konečný prijímateľ pomoci nepostupoval v súlade so Zmluvou o poskytnutí NFP – neplnil povinnosť včasného podávania monitorovacích správ. Záverečná monitorovacia správa nebola predložená SORO ani pol roka po termíne a mala byť zaslaná spolu so žiadosťou o záverečnú platbu, so záverečným vyúčtovaním projektu a s oznámením o ukončení projektu. Týmto nebol dodržaný termín finančného vysporiadania nenávratného finančného príspevku zo štrukturálnych fondov (vrátenie nevyčerpaných finančných prostriedkov).

Protokol o výsledku kontroly bol prerokovaný so štatutárnym zástupcom kontrolovaného subjektu, ktorý na odstránenie zistených nedostatkov prijal 4 opatrenia, ktorých plnenie bude NKÚ SR v rámci svojej činnosti sledovať a kontrolovať.